

ENSENYAMENT DE PSICOPEDAGOGIA

Assignatures

Pla docent

Any acadèmic	Nom de l'assignatura		
2005-2006	RECURSOS TECNOLÒGICS PER LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS		
Ensenyament/s ¹	Curs ²	Tipus d'assignatura ³	Semestre ⁴
PSICOPEDAGOGIA			
Total crèdits	Crèdits teòrics	Crèdits pràctics	
6	4	2	
Departament			
D.O.E.			
Professorat	Grups	Llengua de docència	
Objectius			
<p>1) Oferir una visió àmplia del possibles papers de les tecnologies de la informació i la comunicació en el procés educatiu i formatiu de les persones amb necessitats educatives especials.</p> <p>2) Considerar algunes concepcions d'utilització d'aquests recursos tecnològics en els diferents tipus de necessitats especials.</p> <p>3) Desenvolupar propostes d'utilització educativa de recursos tecnològics en els diferents tipus de necessitats especials.</p> <p>4) Desenvolupar el criteri professional dels estudiants per facilitar la presa de decisions sobre l'ús dels recursos tecnològics als diferents contextos educatius.</p>			
Continguts			
<p>1.- Dificultats d'aprenentatge, relació, comunicació amb l'entorn de les persones amb necessitats educatives especials.</p> <p>2.- Característiques de les aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació. Aspectes físics i lògics.</p> <p>3.- Desenvolupament cognitiu de l'alumnat amb necessitats educatives especials i utilització de les aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació.</p> <p>4.- Aplicacions específiques per les dificultats d'audició i llenguatge.</p> <p>5.- Aplicacions específiques per les dificultats motòriques.</p> <p>6.- Aplicacions específiques per les dificultats de visió.</p> <p>7.- Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés socialitzador i educatiu de l'alumnat malalt.</p> <p>8.- Els entorns laborals i formatius a distància.</p> <p>9.- La cultura de la diversitat.</p>			
Metodologia			
<p>El curs es desenvoluparà mitjançant un conjunt d'activitats d'ensenyament i aprenentatge que possibilitin assolir les finalitats educatives proposades.</p> <p>Les activitats expositives tindran la funció de proporcionar als alumnes unes coordenades que els permetin situar-se dintre de la temàtica del curs.</p> <p>Les discussions grupals sobre textos o sobre observacions realitzades pels alumnes ajudaran al desenvolupament del seu criteri professional.</p> <p>Les activitats pràctiques, fent servir un entorn virtual de treball col·laboratiu, permetran als alumnes analitzar i utilitzar els diferents recursos tecnològics</p>			

¹ EI, EP, LLE, EF, EM, EE² 1r, 2n, 3r.³ Troncal, Obligatòria universitat.⁴ 1r, 2n, 3r, 4rt, 5è, 6è

Avaluació⁵

L'avaluació serà contínua i formativa. Es tindrà en compte totes les activitats i treballs desenvolupats no sols aquells suggerits per la professora sinó els que es facin per iniciativa dels alumnes.

L'eix de l'activitat avaluadora serà el projecte de treball que l'alumnat, en grups de tres o quatre persones i amb la tutoria continuada de la professora o els col·laboradors, portarà a terme per tal d'aprofundir en un determinat àmbit d'interès. Aquest projecte de treball estarà precedit d'un estudi sobre les condicions d'accessibilitat al Campus d'estudiants amb necessitats educatives especials.

Per l'avaluació de les activitats i del projecte de recerca i desenvolupament grupal es tindran en compta:

- La qualitat de la planificació.
- La profunditat de l'aproximació.
- Les fonts d'informació utilitzades (actualitat i qualitat científica).
- El grau d'elaboració de la informació (construcció de coneixement propi).
- Els recursos expressius per a la presentació del treball realitzat.
- Els elements d'autoavaluació incorporats.

Text base de l'assignatura

Sancho, J. M^a, Navarro, J. L. i altres (2001) **Apoyos digitales para repensar la educación especial**. Barcelona: Octadro.

Bibliografia bàsica

BIBLIOGRAFIA BÁSICA

AGUILERA, S. (Coord.) (1995). **Nuevas Tecnologías aplicadas a la discapacidad. Proyectos y experiencias**. Madrid: INSERSO.

AGUILERA, S; SANTOS, A; MU—OZ, E. (1991), El visualizador del habla (VISHA). **Infodidac**, 13. 3543.

ALBA, C. (1994) Utilización de los recursos tecnológicos como respuesta a la diversidad. En Sancho, J. M^a (Coord.) **Para una Tecnología Educativa**. Barcelona: Horsori. 3

ALONSO, F. et al. (1996) Las actividades de formación e investigación y desarrollo del Centro de Transferencia en Informática y Comunicaciones de la Universidad Politécnica de Madrid aplicadas a la discapacidad visual: una experiencia de colaboración institucional entre la Universidad y la Organización Nacional de Ciegos Españoles. **Integración**, 22. pp. 65-76.

ANDREU, M. i ALCANIZ, P. (1999) **Saber y goce en educación especial**. Barcelona: Horsori.

BATTRO, A. (1986) **Computación y aprendizaje especial**. Buenos Aires: Ateneo.

BOZIC, N. i HEATHER, M. (1996) **Learning through interaction technology and children with multiple disabilities**. London: David Fulton Publishers

COMISIÓN TÉCNICA DEL PROYECTO L.A.O. (1994). **Proyecto L.A.O.** Madrid: Fundación ONCE, APANDA, M.E.C.

CUESTA, A. M. et al. (1996) La informática en la educación de alumnos con necesidades educativas especiales. En J. Ferrés y P. Marqués (coord.)

Comunicación Educativa y Nuevas Tecnologías. Barcelona: Praxis. ESCOIN, J. (1986) **El ordenador al servicio de la integración escolar y social de personas con gran discapacidad**. Barcelona: Patronat Municipal de Disminuïts.

FERNÁNDEZ DE VILLALTA, M. (1988) **Tecnologías de la información y discapacidad**. Madrid: Fundesco.

GARCÍA VISO, M. Y PIUG DE LA BELLACASA, R. (1988) **Empleo discapacidad e innovación tecnológica**. Madrid: Fundesco.

GÓMEZ, M^{TM}.J.; ALAMILLO, S.; JUNOY, M. (1988). **Posibilidades de aplicación de la Informática a la Educación Especial**. Madrid: MEC-CNREE.

GUZMÁN, A.; JARA, P. (1995). **Síntesis y visualización del habla**. Madrid: M.E.C.

HOWELL, R.; NAVARRO, J.I. (1997). Ayudas tecnológicas en las aulas de integración de alumnos con necesidades educativas especiales. **Revista de Educación**, 313: 313-324.

KING, D. (1990). La aplicación del software en la Educación Especial. **Comunicación, Lenguaje y Educación**, 5: 31-46.

LÓPEZ, J. (1984) Electrónica, informática y ceguera. **Comunicación y Discapacidad**. Informe Fundesco. Madrid: Fundesco.

LOPEZ MELERO, M. (1990): **La integración escolar, otra cultura**. Edita Puerta Nueva. Consejería de Educación. Málaga

LOPEZ MELERO, M. (1995): "Diversidad y Cultura: Una escuela sin exclusiones". **Rev. Kikiriki**. N° 38., p 26-38. MCEP. Sevilla,

MARTÍN, E. Y ESCOIN, J. (1986) **Las nuevas tecnologías: una ayuda eficaz para la integración social del disminuído físico**. Barcelona: Patronat

⁵ En cas que a la 2a convocatòria el sistema d'avaluació no sigui el mateix, cal indicar el que correspongui. Cal preveure també una via d'avaluació per als estudiants que no puguin assistir a classe.

Municipal de Disminuïts.

MARTÍNEZ, F. J. (1997) TESTAB: un proyecto para hacer realidad el acceso a la información y los fondos bibliotecarios. **Integración**, 24, pp. 43-46.

MONFORT, M. (1994). El desarrollo del lenguaje y el ordenador. **Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología**, XIV, 4: 219-226..

NAVARRO, J. L. (1997). Medios informáticos en la intervención logopédica. **2º Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de actas**. Barcelona: ALE/Univ. Ramon Llull, 131-138.

PÉREZ DE LARA, N. (1998) **La capacidad de ser sujeto**. Barcelona: Laertes. 4

P.N.T.I.C. (1992). **Nuevas Tecnologías y Necesidades Educativas Especiales. Orientaciones para la atención a la diversidad** (vol. I y II). Madrid: M.E.C.

PUERTA, C.; SETI...N, L. (1993). **Aplicaciones informáticas y ACNEE**. Castro Urdiales: CEP. Actes de les Jornades d'Informàtica i Educació Especial (1989) **Informàtica i Educació Especial**. Barcelona: ICE de la Universitat de Barcelona.

RUIZ, C.; GÓMEZ, I. (1997). Proyecto MUSA-TIDE. Experimentación realizada con Phonos-Lenguaje. **Fiapas**, 55: I-VIII.

SÁNCHEZ, R. (1997). **Ordenador y discapacidad**. Madrid: CEPE.

SANCHO, J. Mº. (Coord.) (1994). **Para una tecnología educativa**. Barcelona: Horsori.

SUÁREZ, M.D. (1997). Nuevas tecnologías y comunicación aumentativa y alternativa. **2º Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de actas**. Barcelona: ALE/Univ. Ramon Llull, 149-150.

V.V.A.A. (1991). **Informática y logopedia**. Cartagena: APANDA.

V.V.A.A. (1991). **Monográfico Nuevas Tecnologías y Discapacidad**. Infodidac.

V.V.A.A. (1992). **Aplicaciones didácticas en el Teclado de Conceptos**. Madrid: MEC-PNTIC.

V.V.A.A. (1995). Nuevas Tecnologías. Educación Especial (I). **Comunicación y Pedagogía-Infodidac**, 131.

V.V.A.A. (1995). Nuevas Tecnologías. Educación Especial (II). **Comunicación y Pedagogía-Infodidac**, 133.

VELASCO, F. (1997). Informática y sordera. **2º Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de actas**. Barcelona: ALE/Univ. Ramon Llull, 139-147.

VENDRELL, J.M. (1997). Informática y afasiología. **2º Simposio Nacional de Logopedia. Formación y Profesión. Libro de actas**. Barcelona: ALE/Univ. Ramon Llull, 159-161.

VIDIELLA, B. (1992). El paper de la informàtica com a dinamitzador del treball de desenvolupament cognitiu i lingüístic: el cas dels alumnes sords.

European Conference about Information Technology in Education: a critical insight. Barcelona: Universidad de Barcelona.

VON TETZCHNER, S.; MARTINSEN, H. (1993). **Introducción a la enseñanza de signos y al uso de ayudas técnicas para la comunicación**. Madrid: Visor.

Woodward, J. i Cuban, L. (2000) **Technology, curriculum, and professional development : adapting schools to meet the needs of students with disabilities**. Thousand Oaks, Calif.: Corwin Press, c 2000.